

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Wspólne posiedzenie
Komisji Ustawodawczej (**119.**),
Komisji Samorządu Terytorialnego
i Administracji Państwowej (**72.**)
oraz Komisji Budżetu
i Finansów Publicznych (**66.**)
w dniu 8 stycznia 2013 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (cd.) (druk senacki nr 108).

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 32)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Ustawodawczej Piotr Zientarski)

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dzień dobry państwu.

Rozpoczynamy posiedzenie trzech komisji, Komisji Budżetu i Finansów Publicznych, Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Ustawodawczej.

Przedmiotem naszego posiedzenia jest kontynuacja pracy nad projektem ustawy wykonującej orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego dotyczące uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.

Przypomnę istotę orzeczenia Trybunału. Trybunał uznał, iż nauczyciele przedszkoli powinni być traktowani tak samo jak inni nauczyciele, jeśli chodzi o kwestię ulg, co nie oznacza, że te ulgi mają być takie same jak w przypadku... Chodzi o to, żeby nie było w tym zakresie różnic w traktowaniu nauczycieli. Taka jest istota tego orzeczenia.

Pani senator Grażyna Anna Sztark jest osobą prowadzącą tę ustawę. Może najpierw pani senator powie kilka zdań celem wprowadzenia, następnie udzielę głosu panu ministrowi.

Bardzo proszę, Pani Senator.

Senator Grażyna Sztark:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo!

W zasadzie powiem tylko jedno zdanie, albowiem pan przewodniczący poczynił już stosowne wprowadzenie. Tak, to jest długa historia. Trzy komisje czekały cały czas na opinię rządu i dzisiaj wiążąca opinia w tym zakresie wpłynęła. W związku z tym chciałabym przekazać głos panu ministrowi. Mam nadzieję, że...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Aha, jest, tak?

Przedstawiciel rządu, chyba pan minister Jakubowski, będzie prezentował stanowisko dotyczące projektu ustawy, tak?

W takim razie przekazałabym panu głos, albowiem dla nas wiążąca jest opinia rządu. Następnie będziemy nad tym głosowali. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo, Pani Senator.

Panie Ministrze, został pan wywołany do tablicy, w związku z tym bardzo proszę krótko przedstawić stanowisko rządu w tej sprawie.

Bardzo proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Maciej Jakubowski:

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Izbo!

Chciałbym przedstawić opinię rządu dotyczącą zmiany ustawowej będącej odpowiedzią na wyrok Trybunału Konstytucyjnego. Przedstawione zostały trzy propozycje... Rozważane były trzy sposoby wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego: dodanie nauczycieli przedszkoli do kategorii osób uprawnionych do trzydziestosiedmioprocentowej ulgi, pozbawienie wszystkich nauczycieli prawa do tego przywileju oraz przyznanie ulgi nauczycielom przedszkoli, ale przy jednoczesnym obniżeniu procentowym tego rodzaju ulgi w przypadku innych kategorii, tak by z tytułu tej ulgi nie wzrosła ogólna suma wydatków w budżecie.

Odnosząc się do wskazanych propozycji zawartych w projekcie ustawy, rząd zajmuje następujące stanowisko. Nauczycielom zatrudnionym w przedszkolach powinno zostać przyznane prawo do ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych oraz środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego w komunikacji zwykłej. W opinii rządu brakuje przesłanek uzasadniających przyjęcie rozwiązania polegającego na pozbawieniu wszystkich nauczycieli uprawnień do ulgowych przejazdów. Należy jednak podkreślić, że dopłaty do ulg biletowych w pasażerskiej komunikacji kolejowej i autobusowej stanowią jedną z wyższych pozycji wydatków budżetu państwa, które wzrastają rokrocznie o kilkadziesiąt milionów złotych. Jednocześnie wydatki te mają charakter wymagalny, co oznacza, że budżet państwa musi zapewnić ich finansowanie w pełnej wysokości. Rozpatrując jakiegokolwiek propozycje poszerzenia zakresu ustawowych uprawnień do ulg biletowych, należy wziąć pod uwagę konieczność wypełnienia zobowiązań podjętych przez Polskę w ramach procedury ograniczania nadmiernego deficytu. Dlatego też wprowadzenie zmian do ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu

zbiorowego nie może generować dodatkowych skutków dla budżetu państwa. W związku z tym w opinii rządu przyznanie nauczycielom zatrudnionych w przedszkolach prawa do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego powinno nastąpić wraz z jednoczesnym obniżeniem wysokości tego rodzaju ulgi w odniesieniu do pozostałych kategorii uprawnionych nauczycieli. W rezultacie w budżecie państwa nie wzrośnie ogólna suma wydatków z tytułu ulgowych przejazdów nauczycieli.

Optymalnym rozwiązaniem w ocenie rządu byłoby zatem włączenie nauczycieli przedszkoli do kategorii osób uprawnionych do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego przy jednoczesnym obniżeniu tej ulgi dla wszystkich uprawnionych nauczycieli z 37% do 33%.

Wyliczenia zostały przedstawione w opinii rządu. Obecnie nauczycieli uprawnionych do korzystania z ulgi jest pięćset osiemdziesiąt cztery tysiące dwustu siedemdziesięciu siedmiu, nauczycieli przedszkolnych jest sześćdziesiąt siedem tysięcy pięćset czterdziestu. Po zmniejszeniu ulgi do 33% dla wszystkich nauczycieli... Nauczycieli uprawnionych do ulgi po wprowadzeniu zmian będzie sześćset pięćdziesiąt jeden tysięcy osiemset siedemnastu.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.

Z satysfakcją przyjmuję tego rodzaju propozycję, przypominając, że w dyskusji właśnie ten wariant był przez senatorów najbardziej preferowany. Cieszymy się, że takie rozwiązanie zyskało akceptację.

Czy pan minister Jarmuziewicz chciałby zabrać głos?
Bardzo proszę.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej Tadeusz Jarmuziewicz:

W kwestiach merytorycznych nie, chciałbym jednak powiedzieć, że chyba wreszcie mamy porządek, jeżeli chodzi o rozkład kompetencji, dlatego że do tej pory to minister transportu regularnie obsługiwał tematy związane z ulgami. Jeśli była taka sytuacja, że jakaś grupa zawodowa czy społeczna potrzebowała wsparcia, to minister finansów znajdował na to pieniądze, a w środek, że tak powiem, wchodził minister transportu. My w zasadzie pierwszy raz tylko asystujemy przy rozwiązaniu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

Czy jeszcze ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Pan senator Matusiewicz.
Bardzo proszę.

Senator Andrzej Matusiewicz:

Dziękuję bardzo.

Panowie Przewodniczący! Wysokie Komisje! Panie Ministrze! Zaproszeni Goście!

Mam pytanie do pani legislator. A mianowicie czy to obniżenie wysokości ulgi z 37% do 33% w przypadku dotychczasowych beneficjentów nie będzie naruszać zasady praw słusznie nabytych? Czy nie narażamy się tutaj na to, że organizacje związkowe nauczycieli złożą skuteczną skargę do Trybunału Konstytucyjnego? Dziękuję.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Może przypomnę, chociaż oczywiście pani udzieli odpowiedzi... Panie Senatorze, przypominam, że myśmy dyskutowali również nad tą kwestią. I wydaje się, że Trybunał... Z opinii czy uzasadnienia Trybunału wynikało, że można by w ogóle pozbawić ulgi nauczycieli. A więc zmniejszenie jej wysokości, i to jeszcze tak nieznaczne, tylko dlatego, żeby większa część, wszyscy pozostali nauczyciele, również ci przedszkolni, korzystali...

(Głos z sali: Mogę?)

Bardzo proszę.

Senator Andrzej Matusiewicz:

Panie Przewodniczący, z całym szacunkiem, ale ja za-
dałem pytanie pani legislator.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Tak, oczywiście.
Bardzo proszę.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Danuta Drypa:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Ułgi, z jakich korzystają nauczyciele, są swego rodzaju przywilejem, który został przyznany nauczycielom z woli ustawodawcy. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wskazuje na pewną nierówność dotyczącą pewnej kategorii osób, które po to, aby zostać nauczycielami, musiały spełnić określone warunki, lecz spełniwszy je, nie mogą korzystać ze wszystkich przywilejów należnych tej grupie. Wydaje mi się, że nie można mówić w tym przypadku o utracie praw nabytych, ponieważ nastąpi obniżenie ulgi. Można byłoby mówić o utracie tego rodzaju praw, gdyby to nastąpiło bez odpowiedniego *vacatio legis*. Jeżeli jednak poprawimy ten projekt, który został już przygotowany, to, pod warunkiem że te zmiany wejdą w życie w odpowiednim czasie, nie spotkamy się, jak mi się wydaje, z takim zarzutem. Dziękuję.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś pytania, wątpliwości?
Pani senator Grażyna Anna Sztark.

Senator Grażyna Sztafk:

Chciałabym tylko uściślić odnośnie do kwestii czasu... W materiałach przedstawionych nam przez ministra edukacji jest napisane, że zgodnie z art. 2 projektu ustawy ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 r., co wymaga odpowiedniej zmiany – dzisiaj mamy 8 stycznia – jednocześnie należy zwrócić uwagę na konieczność zachowania odpowiedniego *vacatio legis*, w szczególności w przypadku wprowadzenia proponowanych przez rząd regulacji ograniczających poziom dotychczasowych uprawnień. Czy ta data jest adekwatna, jeśli chodzi o dzień dzisiejszy?

(Brak nagrania)

Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym w Ministerstwie Edukacji Narodowej Anna Chrościcka:

Anna Chrościcka, zastępca dyrektora Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym.

Idea jest taka, że te zmiany weszłyby w życie w odpowiednim czasie. Myśmy odnosili się do projektu zawartego w druku nr 108, więc nie mogliśmy narzucić ani wskazać innego terminu. Po prostu odnieśliśmy się do tego i zrobiliśmy zastrzeżenie. W mojej opinii rozsądnym terminem wydaje się początek roku budżetowego, jednak oczywiście decyzja należy do państwa.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Albo szkolnego.

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Albo w nowym roku szkolnym.)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Przypominam, że takie dyskusje były...)

Jeżeli chodzi o systematykę roku szkolnego, to oczywiście że tak, jednak w tej chwili nie potrafię odpowiedzieć, jak by to ewentualnie wyglądało, jeżeli chodzi o kwestie tegorocznego budżetu.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Nie, to przecież ma się mieścić w budżecie, w takim samym budżecie, w związku z tym...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

No przecież to nie rodzi skutków budżetowych, Pani Dyrektor.

(Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym w Ministerstwie Edukacji Narodowej Anna Chrościcka: Tak, tak. Przepraszam. W tej kwestii...)

No właśnie, przypominam o tym.

Pan senator przewodniczący Sepioł.

Bardzo proszę.

Senator Janusz Sepioł:

To nie tylko nie rodzi skutków budżetowych, ale także, jeśli się nie mylę w rachunkach, daje drobne oszczędności. To znaczy gdyby wysokość ulgi wynosiła mniej więcej

34%, to by było tyle samo, a ulga w wysokości 33% daje już drobne oszczędności. Mnie się wydaje, że byłoby najlepiej, gdyby te zmiany weszły w życie od 1 czerwca, czyli od połowy roku...

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Może w wakacje rozpoczniemy...)

Od 1 lipca, przepraszam, od połowy roku. Chodzi o to, żeby to objęło okres wakacyjny. Wówczas nauczyciele przedszkolni mogliby skorzystać z tej ulgi podczas wyjazdu na wakacje.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Tak jest.

A więc jest propozycja: od 1 lipca.

Pan legislator, pan doktor Jarentowski, bardzo proszę.

Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Marek Jarentowski:

Mam techniczne pytanie dotyczące omawianego terminu. Chciałbym zapytać, na jaki okres wydawane są nauczycielom legitymacje... Bo jeśli miałyby to wejść w życie 1 czerwca...

(Przewodniczący Piotr Zientarski: 1 lipca.)

...1 lipca, to nauczyciele szkół, którym już wydano legitymacje na cały rok, musieliby, jak rozumiem, zwrócić legitymacje, żeby od 1 lipca korzystać już z tej niższej ulgi, tak? Ja tylko zwracam na to uwagę, bo nie wiem, na jaki okres te dokumenty są wydawane. Chodzi o to, żeby tutaj nie narobić zamieszania. Czy z tego powodu nie byłoby lepiej, żeby to obejmowało taki okres, jaki dotyczy tych legitymacji?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

(Brak nagrania)

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Proszę bardzo, Pani Dyrektor.

Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym w Ministerstwie Edukacji Narodowej Anna Chrościcka:

Obecnie nauczyciele przedszkoli nie dostają takich legitymacji, oni dopiero uzyskują to uprawnienie.

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Nie, mówimy o legitymacjach pozostałych nauczycieli.)

Legitymacje, moim zdaniem, są wystawiane bezterminowo. To są legitymacje, które zawierają informacje o tym, gdzie ktoś pracuje, a nie o uldze.

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Aha, rozumiem.)

To są legitymacje potwierdzające miejsce zatrudnienia.

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Potwierdzające tytuł do ulgi.)

(Głos z sali: Legitymacja nie określa wysokości ulgi?)

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Legitymacja nie określa wysokości ulgi – ta sprawa jest jasna.

A więc jest propozycja pana senatora Sepioła, jak myślę, godna poparcia, ażeby ustawa weszła w życie z dniem 1 lipca 2013 r.

Czy są inne propozycje? Nie ma.

A więc zgłaszamy poprawkę dotyczącą wejścia w życie ustawy – *vacatio legis* do 1 lipca.

Skoro nie ma innych propozycji, przystępujemy do... Proszę bardzo, jeszcze Biuro Legislacyjne.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Danuta Drypa:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Między innymi w opinii, która została przedstawiona przez przedstawicieli rządu, została zawarta uwaga mająca na celu dopracowanie przepisów ustawy – Karta Nauczyciela, tak aby również nauczycielom przedszkoli mogły zostać wystawione takie legitymacje, ponieważ oni takich legitymacji teraz nie mają. W związku z tym trzeba wprowadzić odpowiednią zmianę w ustawie – Karta Nauczyciela.

Ponadto na poprzednich posiedzeniach komisji mówiliśmy o tym, że projekt ustawy należy doprecyzować z tego względu, że w projekcie występuje pojęcie „szkoły ponadpodstawowe”, których przecież w tej chwili nie ma, są tylko szkoły ponadgimnazjalne; są także przedszkola publiczne i niepubliczne.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Ale o tym już mówiliśmy.

(Głos z sali: To już jest zrobione.)

Już o tym mówiliśmy.

(Głos z sali: Nie głosowaliśmy nad tym.)

Nie głosowaliśmy. Dlatego głosujemy nad tym wraz z poprawkami, o których tutaj była mowa. I pani legislator słusznie o tym przypomniała.

A więc przystępujemy do...

(Senator Janusz Sepioł: Przepraszam...)

Tak?

Senator Janusz Sepioł:

Chciałbym się odnieść do sprawy dotyczącej Karty Nauczyciela. Czy w tej inicjatywie nie powinien znaleźć się dodatkowy artykuł, odnoszący się do zmiany w Karcie Nauczyciela? Jeśli tak, to trzeba by w tej chwili taki artykuł dołożyć.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Danuta Drypa:

Tak. Ja właśnie chciałam zwrócić uwagę na to, że projekt...

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Proszę przedstawić propozycję i będziemy głosować.)

Dobrze.

(Senator Janusz Sepioł: Czy jest projekt...)

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Będziemy głosować już nad konkretną propozycją.)

Panie Senatorze, dla jasności, ponieważ być może niektórzy już zapomnieli, jak... Propozycje poprawek, które zostały zaproponowane w trakcie prac nad tą ustawą, zmieniły kształt tej ustawy, w związku z tym, żeby wszyscy państwo wiedzieli, nad czym będą głosować...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak? No to propozycja...

(Przewodniczący Piotr Zientarski: ...Z pełną świadomością.)

Dobrze.

(Senator Janusz Sepioł: Art. 1 jest jasny. Problem polega na tym, że będzie potrzebny jeszcze jeden artykuł.)

Tak. A więc art. 1 jest jasny z wyjątkiem... Chodzi o to, że konieczne jest uwzględnienie faktu, iż nie ma szkół ponadpodstawowych.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak.

Propozycja poprawki w tym przypadku polega na tym, aby do projektu ustawy został dodany kolejny artykuł, mający na celu wprowadzenie zmian w ustawie – Karta Nauczyciela.

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Tak jest.)

Powiem w skrócie, tak jak zostało to przedstawione w opinii rządu. Chodzi o to, żeby przepisy art. 91b ust. 2 pkt 2 zostały przeniesione do pktu 1 tego artykułu. W związku z tym, że wprowadzamy zmiany w kolejnej ustawie, należy również zmienić tytuł ustawy, tak aby jednoznacznie wskazywał, że zmiany są wprowadzane zarówno w ustawie o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami transportu publicznego, jak i w ustawie – Karta Nauczyciela.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

To jest oczywista konsekwencja.

A więc będziemy głosować nad zmianą ustawy, wyeliminowaniem określenia „ponadpodstawowe”, uzupełnieniem, zmianą ustawy – Karta Nauczyciela i nad tym, żeby *vacatio legis* trwało do 1 lipca. Oczywiście istotą jest ta kompleksowa trzydziestotrzyprocentowa zniżka.

Kto jest za przyjęciem propozycji? (17)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (5)

Propozycja uzyskała zdecydowaną większość głosów.

Proponuję, ażeby sprawozdawcą połączonych komisji i osobą, która będzie reprezentować Senat w Sejmie podczas dalszych pracach, była pani senator Grażyna Anna Sztark.

Pani senator wyraża zgodę.

Dziękuję.

Zamykam posiedzenie połączonych komisji.

Dziękuję serdecznie gościom za przybycie.

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii